

BİLİRKİŞİ RAPORU

Murat ERARSLAN

Elektrik Mühendisi
EMO Ankara Şubesi Üyesi
erarslan.murat@gmail.com

Cemil TEKKEİ

Elektrik Mühendisi
EMO Ankara Şubesi Üyesi
c.tekkeli@gmail.com

Mesleki yaşamımız süresince ister kendi adımıza ister tüzel ve özel kişiliklere ürettiğimiz AG-YG Proje hazırlanması (Tasarım), AG-YG tesislerin kurulması, ve denetlenmesi, işletilmesi, bakım ve onarım hizmetlerinde “CAN ve MAL GÜVENLİĞİ”nin sağlanmasında “HİZMET KUSURU” oluşmaması veya çalışmalarımıza kaynak oluşturması için farklı bir konudaki Bilirkişi Raporuna yer verilmiştir.

Her olayın kendine has öznel ve nesnel koşulları göz önüne alınarak raporlar hazırlanmalıdır. Raporların hazırlanmasında; talebin doğrultusunda, dosyadaki bilgi ve belgeler, yürürlükteki mevzuatlar, bilim ve teknik yönden incelenmeli ve bunlar üzerinden değerlendirilmeler yapılarak, tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük ilkeleriyle hareket edilmelidir.

Tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük ilkesinden yoksun raporların masum kişileri mağdur edeceği unutulmamalıdır.

Son yıllarda herkesin gereksinimi olduğu hukuk’a uzman kişiler olarak yardımcı olmak ve adaletin gerçekleşmesine katkı vermek için “DOĞRU ve OBJEKTİF” sonuç ve kanaat oluşturulmalıdır. Sağlıklı kalın.

T.C. CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA GÖNDERİLMEK ÜZERE ANKARA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

Hazırlık Soruşturma No :/.....
Talimat No :/.....
Şüpheli :
Olay tarihi :

Yukarıda hazırlık ve talimat numarası belirtilen olayla ilgili olarak “..... tarihinde’ in TEDAŞ kurumunca seçim sonrası ilanları toplamak üzere bir kaç arkadaşı ile birlikte görevlendirildiği, görev esnasında elektrik akımına maruz kalarak yaralandığı, Hastanesinde tedavi görmekteyken tarihinde hayatını kaybetmesi olayı ile ilgili olarak, yazımız ekinde gönderilen kül halindeki soruşturma dosyası aslının iş kazası ve güvenlik uzmanı ile elektrik mühendisine tevdi edilerek söz konusu olaya ilişkin kusur tayinine ilişkin rapor tanzim edilmesi” talimatıyla Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından tarihinde yazı ekinde Cumhuriyet Başsavcılığı talimat bürosuna gönderilen dosya, rapor hazırlama göreviyle tarafımıza tevdi edilmiştir.

TESPİT EDİLEN HUSUSLAR:

..... Emniyet Müdürlüğü,
..... Polis Merkezi Amirliğinde bilgisine başvuru olanların ifadeleri şu şekildedir.

Şüpheli tarihli ifadesinde özetle;

“ Yaklaşıkyıldır il Müdürlüğünde şehir şebeke amiri olarak görev yaptığını, olayın olduğu günü saat sıralarında işletme müdürü’ın telefonla kendisini arayarak, Valilik yazısına istinaden şehir genelinde asılan parti afişlerinin, emniyet ve belediye personelinin katılımıyla sökülmesi gerektiğini söylediğini, kendisinin elektrik

teknisyenlerini toplayarak gönüllü olarak mesaiye kalacak olup olmadığını sorduğunu, ile’ in kendi istekleri ile mesaiye kalmak isteğini belirttiklerini, kendisinin de görevlendirdiğini, bu personellerin elektrik teknisyeni mezunu olarak elektrik arızasında çalıştıklarını, hem araştırmada hemde şahısların üzerinde gerekli tüm iş güvenliği malzemelerinin bulunduğunu, ifade etmiştir.

Bilgisine başvurulmuş polis memuru tarihli ifadesinde özetle;“ Olay günü saat sıralarında ile birlikte görevi devraldıklarını, havanın oldukça yağmurlu olduğunu, olayın gerçekleştiği caddesi üzerindeki bayrak ve flamaların görevlilerce indirildiğini, olay yerinde seçim bürosu olduğunu, afişlerin bir ucunun parti binasında diğer ucunda yolun karşı tarafındaki beton elektrik direğine bağlı olduğunu, söküm işini yapan şahsın aracın bomu üzerinden hiç inmediğini, şahsın üzerinde yağmurluk, başında kask olduğunu, ayağında ve elinde ne olduğunu yağmur ve karanlık nedeniyle görmediğini, bir süre sonra patlama sesi duyduklarını, bayrağı söken arkadaşın bomun üzerine düşmüş ve hareketsiz olduğunu gördüğünü, 112’yi aradıklarını, yaralı şahsı bir ticari taksile hastaneye gönderdiklerini, ifade etmiştir.

Bilgisine başvurulmuş polis memuru tarihli ifadesinde özetle;“ Olay günü saat sıralarında ile birlikte görevi devraldıklarını, havanın oldukça yağmurlu olduğunu, olayın gerçekleştiğicaddesi üzerindeki bayrak ve flamaların görevlilerce indirildiğini, olay yerinde seçim bürosu olduğunu, afişlerin bir ucunun parti binasında diğer ucunda yolun karşı tarafındaki beton elektrik direğine bağlı olduğunu, söküm işini yapan şahsın aracın bomu üzerinden hiç inmediğini, şahsın üzerinde yağmurluk, başında kask olduğunu, ayağında çizme ve elinde eldiven olup olmadığını görmediğini, bir süre sonra patlama sesi duyduklarını, bayrağı söken arkadaşın bom’ un üzerine düşmüş ve hareketsiz olduğunu gördüğünü, 112 yi aradıklarını, yaralı şahsı bir ticari taksile hastaneye gönderdiklerini, ifade etmiştir.

Bilgisine başvurulmuş tarihli ifadesinde özetle;

“ Kendisinin İl Müdürlüğünde elektrik teknisyeni olarak görev sözleşmeli işçi olarak görev yaptığını, vefat eden’

inde aynı kurumda elektrik teknisyeni olarak çalışmakta olduğunu, olayın olduğu gün şebeke amiri’ın şehir şebeke kısmında çalışan elektrik teknisyenlerini toplayarak Valilik yazısına istinaden şehir genelinde asılan parti afişlerinin söküleceğini, bunun mesaiden sonra yapılacağını, gönüllü olarak mesaiye kalacak olup olmadığını sorduğunu, kendisi ile’ in gönüllü olarak bu işi yapacaklarını söylediklerini,la birlikte üzerinde bom olan platformlu aracı aldıklarını, araştırmada iş güvenliğiyle ilgili kontrol kalem, ıstanka, neon lamba olduğunu, bomun içerisinde yalıtkan paspasın olmadığını, kendilerinde daha önce verilen ve elektrik iletkenliği olmayan, ancak elektrik çarpması esnasında bedene zarar verdirilmeyen özellikte iş elbisesini, izoleli bot türü ayakkabılarını, elektrik iletkenliği olmayan take tarzı koruyucularını giydiklerini, kendisinin aracı kullandığını,afişleri söktüğünü,havanın karanlık ve yağmurlu olduğunu, sürekli afiş söktüğünü, bomdan inmediğini, elinde koruma özelliği olmayan eldiven olduğunu, kurumdan kendilerine izole eldiven verildiğini, ancak elektrik işi yapmadıkları için kendilerinin takmadığını, olay yerinde seçim bürosu olduğunu, afişlerin bir ucunun parti binasında diğer ucunda yolun karşı tarafındaki beton elektrik direğine bağlı olduğunu,’ın bom’u kendisinin hareket ettirerek mesafeyi kendisinin ayarladığını, flama kestğini, ancak bom’ u aşağı indirmeden 31.500 Volt bulunan tel boyunda bom’u hareket ettirdiğini, dönerken tele çok az mesafe kaldığını, bir anda elektrik akımına kapıldığını, bir patlama sesi duyduğunu, kendisinin aracın dışında olduğunu, normalde işi bittikten sonra bom’u aşağı indirmesi gerekirken niçin tel boyunda bomu döndürdüğünü düşünmeye başlamışkenakıma kapıldığını, patlama sesi duyduğunu, bom’un içine düştüğünü, kendisinin hemen bom’u indirdiğini,üzerindeki yağmurluğun yanmakta olduğunu,’ı bir ticari taksile hastaneye götürdüklerini, ifade etmiştir.

DOSYADAKİ DİĞER BİLGİLER:

Kazaya uğrayan olay tarihinde yaşında olup, tarihinde teknik liseden mezun olmuş bir elektrik teknisyenidir.

Kazaya uğrayan’ in tarihleri arasında 2 gün süre ile İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi aldığı görülmektedir.

.....’ in Makine İth. İhr.

San. Tic. Ltd. Şti. Nde çalışmakta iken
tarihinden itibaren devralan şirket sıfatıyla
Elektrik Hizmetleri A.Ş. 'ye devredildiği görülmektedir.

.....' in Elektrik Hizmetleri
A.Ş.'de işe giriş tarihi dir. Bu tarihte
işveren Elektrik Hizmetleri A.Ş ile
..... arasında BELİRSİZ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMESİ
imzalanmıştır.

Kazaya uğrayan' in
tarihleri arasında 2 gün süre ile 4857 Sayılı İş
Kanunu'nun 77. Maddesi uyarınca İş Sağlığı ve
Güvenliği eğitimi aldığı görülmektedir.

Kazaya uğrayan' in
..... tarihleri arasında 2 gün süre ile İş
Sağlığı ve Güvenliği eğitimi aldığı görülmektedir.

Kazaya uğrayan' in
tarihinde işe giriş muayenesi olarak doktor
kontrolünden geçtiği görülmektedir. Gece çalışabilir
raporu bulunmaktadır.

Kazaya uğrayan'in
tarihinde "İş Güvenliği Malzemeleri Zimmet ve
Taahhüt Tutanağı"nı imzaladığı görülmektedir. Burada
yalıtkan iş ayakkabısı, yelek, tişört, pantolon almıştır.

..... tarihli tutanakla ise Şehir Arıza
Ekiplerinde kullanılmak üzere şarjlı el feneri, izole halı,
izole eldiven, manevra ıstankası dahil olmak üzere
çeşitli malzemeler teslim alınmıştır.

..... tarihli tutanak ile 40 kV'luk izole
eldiven, neon lambalı ıstanka teslim teslim yapıldığı
görülmektedir.

..... tarihli İŞ GÖREV EMRİ ile Şebeke
amiri tarafından 'ye
..... ile birlikte saat
dan itibaren flama ve bayrak indirme işinde
görevlendirilmişlerdir. plakalı araç
tahsis edildiği, ayrıca çalışanlara ilk yardım çantası,
baret, emniyet kemeri, ayakkabı, AG ve YG izole
eldiven YG neon lambalı ıstanka, hat kontrol tüfeği
kısa devre ve topraklama donanımı teslim edildiği
görülmektedir.

YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER :

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TÜZÜĞÜ:

• **MADDE 2** - Her işveren, işyerinde işçilerinin
sağlığını ve iş güvenliğini sağlamak için, bu Tüzükte
belirtilen şartları yerine getirmek, araçları noksansız
bulundurmak gerekli olanı yapmakla yükümlüdür.
İşçilerde, bu yoldaki usuller ve şartlara uymak
zorundadırlar.

• **MADDE 3** - İşveren, işçilere yapmakta oldukları
işlerinde uymaları gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerini
öğretmek ve iş değiştirecek işçilere yenisinin gerektiği
bilgileri vermek zorundadır.

• **MADDE 499** - İşyerinde çalışanlar; bina veya
bina kısmında, inşaatta, makinada, tesisatta, alette
ve edevatta göreceği noksan veya tehlikeli durumu,
amirine veya bakım ve onarım işleriyle görevli olanlara
hemen bildirecek ve işveren de bu kusurları en kısa
zamanda ve uygun şekilde giderecektir.

• İşveren, salt mevzuatta ön görülen önlemleri
değil, kutsallaştırması gereken insan yaşamına saygı
çerçevesinde günümüz bilim ve teknolojinin
öngördüğü önlemleri dahi almakla yükümlüdür.
Herhalde, çalışan kimsenin iş güvenliği, işçinin kendi
dikkatine bırakılamaz. (TC. Yargıtay 10 Hukuk Dairesi
17.04.1984, 2029/2140)

• Sigortalının usta niteliğinde ve deneyimli olması
dahi, işverenin denetim ve gözetim ödevini tümünden
kaldırmaz (Yargıtay 10. H.D. 21.03.1993 – 1213/1378)

• Her işveren işyerinde işçilerin sağlığını ve iş
güvenliğini sağlamak için gerekli olanı yapmak ve
bu husustaki şartları sağlamak ve araçları noksansız
bulundurmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğün sadece
önlem almakla yetinilebileceği anlamını taşımadığı,
alınan önlemlere uyulup uyulmadığını denetleme
ve giderek önlemlere uyulmasını temin anlamında
bulunduğu da kuşkusuzdur. Başka bir deyişle, işveren
işyerinde, geniş anlamda doğmuş ve doğabilecek tüm
tehlikeleri önlemek zorundadır. Bu zorunluluk sonucu
olarak, işyerinde işveren tarafından tam anlamı ile
geniş bir kontrol mekanizması kurulmalıdır.
(T.C.YARGITAY10.HukukDairesi Esas:1978/2077,
1978/7689,Tarih:31.10.1978)

• İşçiler de, iş güvenliği kurallarına uymak tedbirli ve

dikkatli davranmak iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. (Yargıtay 9.Hukuk Dairesi T. 26.11.1991,E. 1991 /13260,K.1991/14880)

- İşverenler; işyerinde, fennin ve tekniğinin imkanları nispetinde en sağlıklı en emniyetli makine ve tezgah kullanmak en uygun çalışma tekniklerini uygulamak yükümlülüğündedir. (İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği tüzüğü madde 4)
- Her makine ve tezgahta talaş kaldıran şekillendiren ezen, delen, kesen veya başka şekilde işlem yapan ile iş alıp verirken tehlikeli olan yerler gibi operasyon noktası denilen bölgeler, herhangi bir kazanın meydana gelmesini önleyecek şekilde korunacak ve bunun için gerekli bütün tedbirler alınacaktır.(İşçi Sağ. ve İş Güv. Tüz.Mad.158)
- Çalışanlar iş güvenliği hüküm ve şartlarına uymakla yükümlüdürler

DEĞERLENDİRMELERİMİZ:

Dosya kapsamı incelendiğinde; tarihinde’ın TEDAŞ kurumunca seçim sonrası ilanları toplamak üzere görevlendirildiği diğer şahıslarla birlikte, afiş toplama işlemi esnasında, kendi hareket ettirdiği bom’u müşterek elektrik direğine, yaklaşması gereken mesafeden daha fazla yaklaştırması ve YG hattındaki tellere temas etmesi neticesinde, elektrik akımına maruz kalarak elinden, yüzünden ve boynundan yaralandığı, kaldırılmış olduğu Hastanesinde tedavi görmekteyken tarihinde hayatını kaybettiği görülmektedir. Olay işverenin yazılı emir ile gidilen mahalde gerçekleşmiş olup, bir iş kazasıdır. Kaza olayı bir elektrik çarpması olmasına karşın yapılan iş, bom üzerinden afiş ve bayrak toplama işidir. Kazalı, ehliyetli elektrikçi olmasına rağmen dikkatsiz ve tedbirsiz çalışmıştır. Kendilerine teslim edilen izole halı kullanılmamıştır. İzole eldiven giyilmemiştir. ve tarihinde aldığı eğitimlerde Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik kapsamında olan İş Kazaları ve Korunma Yolları ile ilgili eğitimi aldığı görülmüştür.

İşçiler çalışırken hem kendilerini hem de diğer çalışanları riske sokmayacak, dikkatli ve tedbirli şekilde çalışacaklardır. İşyerinde sağlık ve güvenlik için

ciddi ve ani bir tehlike olduğu kanaatine vardıkları herhangi bir durumla karşılaştıklarında veya koruma tedbirlerinde bir aksaklık ve eksiklik gördüklerinde işverene derhal haber vereceklerdir.(Yargıtay 9. Hukuk Dairesi E:1991/13260-K:1991/14880-T:26.11.1991) İşverenin işçisini, mesleki yönden ve iş sağlığı güvenliği yönünden aldığı eğitimin gereğini yerine getirip getirmediğini yeterince denetlememiş denetim mekanizması oluşturmadığı anlaşılmaktadır. Dosya kapsamında, çalışanlara izole eldiven verildiği fakat olay sırasında çalışanların uygun olmayan eldiven taktığı, görülmektedir. İşverenin çalışanın aldığı eğitimlere uymasını sağlamaması, emniyetsiz şekilde çalışmasını engelleyememeleri nedenleriyle bu işyerinde işverenin kusuru olarak görülmektedir. yaptığı işin ve hatanın tehlikesini bilecek yaşta ve mesleki bilinçte bir işçi olmasına rağmen genel iş sağlığı ve güvenliği ilgili konularda aldığı eğitimlere, talimatlara rağmen bom’u YG tellerine Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri yönetmeliğinde belirtilen mesafelerden fazla yaklaştırmak suretiyle olayın meydana gelmesinde kusurludur.

Yukarıda belirtilen yükümlüklerini yeterince yerine getirmeyen, şüphelinin çalıştığı Elektrik Hizmetleri A.Ş. iş hukukuna aykırı davranmış ve bu sonucu arzu etmemelerine rağmen, sonucun meydana gelmemesi için iradelerini yeteri derecede kullanmamış, şartların gerektirdiği dikkat ve özeni göstermemeleri nedeniyle kusurlu görülmüştür..

Kazalı işçi sağlığı ve güvenliği eğitimlerine yeterince uymamış, kendilerine verilen koruyucu malzemeleri tam olarak kullanmamış olup, şahsi güvenliğini koruma ve kollama hususunda kendinden beklenen dikkat ve özeni göstermemiş olması nedeniyle kusurlu görülmüştür.

SONUÇ VE KANAATİMİZ:

Dosyada mevcut, beyan, bilgi ve belgelerin incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda hazırlanan raporumuzun diğer bölümlerinde de açıklandığı üzere, mezkur kaza olayının meydana gelmesinde;

- Kazalının işvereni konumundaki Elektrik Hizmetleri A.Ş nin tali kusurlu olduğu,
- Kazalı ‘in asli kusurlu olduğu,

Görüş ve kanaatinde olduğumuzu belirtir raporumuzu, Baş Savcılığınızın takdirlerine saygı ile arz ederiz.